

ÅBO STADS ELEV- OCH STUDERAN- DEVÅRDSPLAN

Innehållsförteckning

1. Till läsaren	2
1.1 Definition av begrepp	2
1.2. Elev- och studerandevård	3
1.3 Elev- och studerandevårdsplan	4
1.4 Utbildningsstyrelsen styr arbetet	4
2. Utbildningsanordnarens förpliktelser	4
2.1 Förebyggande, ingripande och uppföljning vid frånvaro	5
2.2 Barnskyddsanmälan	5
3. Valfärdsområdets förpliktelser	6
4. Vårdnadshavarens roll	6
5. Särdrag i Åbo med omnejd	6
5.1 Behovet av svenskspråkiga tjänster	6
5.2 Antalet flerspråkiga	6
5.3 Stort antal studerande bor på andra orter	6
5.4 Segregation	7
6. Bedömning av det totala behovet av elev- och studerandevård och tillgängliga elev- och studerandevårdstjänster	7
6.1 Bedömning av elev- och studerandevårdstjänsterna i Åbo	7
7. Åtgärder för att främja den gemensamma elev- och studerandevården	7
7.1 Åtgärder för att genomföra den gemensamma elev- och studerandevården i Åbo	8
8. Individuell elev- och studerandevård - ordnandet av nödvändiga stödåtgärder	8
8.1 Individuell elev- och studerandevård i Åbo	8
8.1.1 Den mångprofessionella expertgruppen FEX	9
8.1.2 Arkivering och registrering av elev- och studerandevårdsberättelser	9
8.1.3 Överlämnande, mottagande och sekretessbeläggning av uppgifter	10
9. Samarbete med aktörer som stöder de studerandes välbefinnande	10
9.1 Organisering av samarbetet i Åbo	10
10. Plan för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier	10
10.1 Åbo stads plan för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier	11
11. Krisplan	11
11.1 Akuta kriser och hotfulla och farliga situationer	11
12. Tillsyn av elev- och studerandevården	12
12.1 Genomförandet av tillsynen av elev- och studerandevården i Åbo	12
13. Läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner	12
13.1 Förskoleundervisningens elevvårdsplan	13
13.2 Den grundläggande utbildningens elevvårdsplan	13
13.3 Gymnasieutbildningens studerandevårdsplan	13
13.4 Yrkesutbildningens studerandevårdsplan	13
Bilagor	13

ÅBO STADS ELEV- OCH STUDERANDEVÅRDSPLAN

1. Till läsaren

Åbo stads elev- och studerandevårdsplan drar upp riktlinjer för ordnandet av elev- och studerandevården i Åbo stad och dess läroanstalter. Åbo följer nationella rekommendationer och praxis i sina riktlinjer. Denna elev- och studerandevårdsplan består av tre helheter.

1. elev- och studerandevårdens grunder, begrepp och omvärld (kapitel 1-5),
2. en gemensam del, som drar upp riktlinjerna för elev- och studerandevård och läroanstalternas elev- och studerandevård (kapitel 6–12) och
3. läroanstalternas egna elev- och studerandevårdsplaner i förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen i Åbo (kapitel 13).

Utbildningsstyrelsen föreslår att användningen av de olika begreppen görs mer enhetlig. I detta dokument används de begrepp som används i lagen om elev- och studerandevård för att göra det lättare att läsa och förstå texten. Begreppen som används i detta dokument reds ut i början av planen (kapitel 1.1).

I Åbo stads elev- och studerandevårdsplan används begreppet **elev- och studerandevård** i enlighet med lagen om elev- och studerandevård. I denna plan används **studerande** även gällande barn i förskoleundervisningen, elever i den grundläggande utbildningen, läropliktiga inom gymnasieutbildningen och andra stadiets yrkesutbildning samt vuxenstuderande. Begreppet **läroanstalt** omfattar enheterna inom förskoleundervisningen, skolorna, gymnasier och yrkesinstitut. I elev- och studerandevårdsplanen syftar utbildningens anordnare till Åbo stad. I läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner (kapitel 13) kan avvikande begrepp förekomma.

1.1 Definition av begrepp

De begrepp som utbildningsanordnaren (Åbo stad, servicehelheten för fostran och undervisning) använder i elev- och studerandevårdsplanen reds ut i detta kapitel. Läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner (kapitel 13) kan innehålla avvikande begrepp och termer som etablerats i läroanstaltens verksamhet.

Regional elev- och studerandevårdsgrupp - regional elev- och studerandevårdsgrupp som behandlar aktuella fenomen och fokuserar på att utveckla samarbetet i området. I denna ingår läroanstalternas elev- och studerandevårdsgrupper, stadens övriga aktörer, församlingen, religiösa samfund, polisen och organisationer.

Utbildningsanordnare - Åbo stad, servicehelheten för fostran och undervisning.

FEX-grupp - Läroanstaltens mångprofessionella expertgrupp som behandlar individuella ärenden. Sammanfattas som stöd för enskilda studerande.

Studerande - Barn och ung från förskoleundervisningen till slutet av studierna på andra stadiet.

Elev- och studerandevård - Övergripande begrepp som omfattar begreppen elevvård och studerandevård. Elev- och studerandevården delas in i gemensam och individuell elev- och studerandevård. Med elev- och studerandevård avses främjande och upprätthållande av de studerandes studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande och förebyggande verksamhet inom läroanstalten.

Elev- och studerandevårdstjänster - rådgivningstjänster för förskoleundervisningen, skol- och studerandehälsovårdens tjänster samt psykolog- och kuratorstjänster som ordnas av Egentliga Finlands välfärdsområde.

Läroanstalt - begreppet omfattar enheterna inom förskoleundervisningen, skolorna, gymnasier och yrkesinstitut.

Läroanstaltens elev- och studerandevårdsgrupp - grupp för planering, utveckling, genomförande och bedömning av den gemensamma elev- och studerandevården i förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. Behandlar enbart gemensamma ärenden.

Segregation – med segregation menas allmänt segregation mellan olika områden. Det innebär att socioekonomiska och etniska skillnader ökar mellan olika områden, skillnaderna i välbefinnande framhävs mellan de olika områdena.

Gemensam elev- och studerandevård - Verksamhetskultur som främjar de studerandes inläring, välbefinnande, hälsa, sociala ansvarstagande, växelverkan och delaktighet samt en sund, trygg och tillgänglig studiemiljö. Läroanstaltens elev- och studerandevårdsgrupp ansvarar för arbetet.

Individuell elev- och studerandevård - stöd som ges enskilda studerande, stödet omfattar skol- och studerandehälsovårdens tjänster och kurators- och psykologtjänster som produceras av välfärdsområdet. Även den mångprofessionella expertgruppen FEX kan samlas som stöd för eleven.

1.2. Elev- och studerandevård

Elev- och studerandevården delas in i gemensam och individuell elev- och studerandevård. Med elev- och studerandevård avses främjande och upprätthållande av de studerandes studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande och understödande verksamheter inom läroanstalten. Barnets bästa och främjandet av barnets välbefinnande styr elev- och studerandevårdsarbetet.

Elev- och studerandevården är gemensamt och individuellt stöd. Enligt lagen genomförs elev- och studerandevården i första hand som förebyggande, gemensam elev- och studerandevård som stöder hela studiegemenskapen. Den/de studerande ska dessutom ha rätt till individuell elev- och studerandevård och elev- och studerandevårdstjänster.

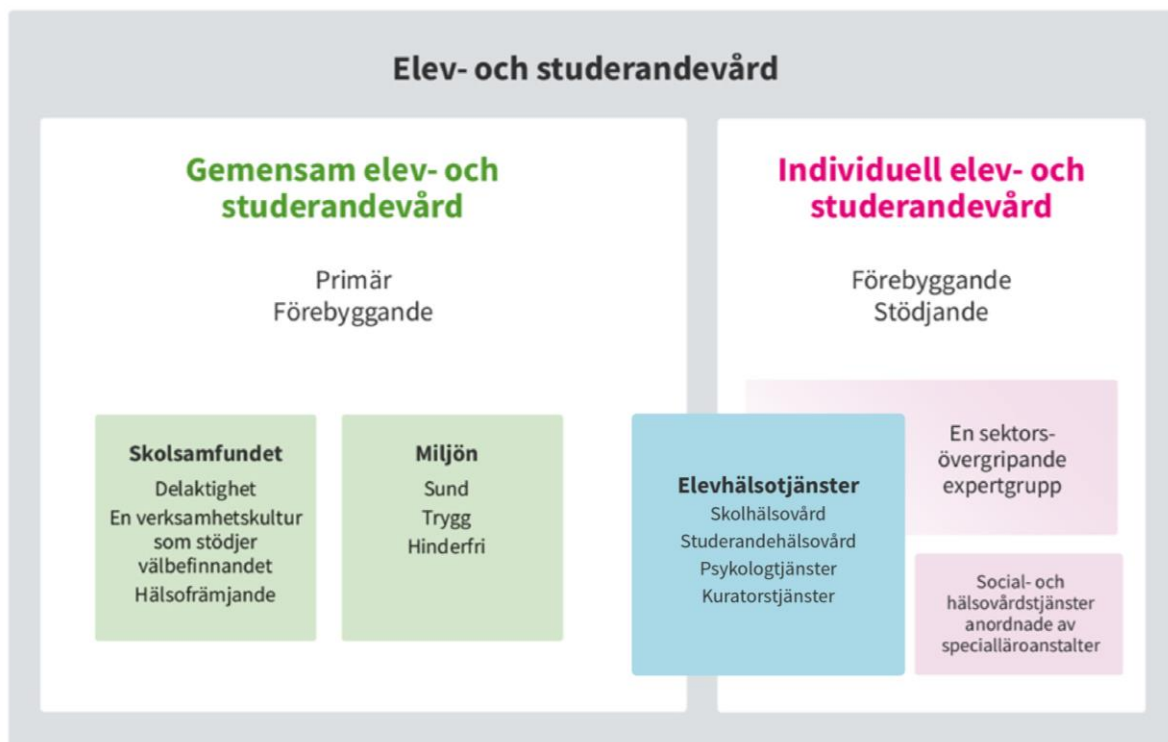

Bild 1: En helhetssyn på elev- och studerandevården

Alla anställda som arbetar på läroanstalter och alla myndigheter och anställda som svarar för elev- och studerandevårdstjänsterna ansvarar för elev- och studerandevården. Enligt 3 § och 4 § i lagen om elev- och studerandevård ansvarar läroanstaltens personal i första hand för studiegemenskapens välbefinnande. Läroanstaltens rektor, biträdande rektor eller

annan motsvarande direktör eller chef som ansvarar för läroanstaltens verksamhet, ansvarar i samarbete med läroanstaltens elev- och studerandevårdsgrupp för genomförandet och uppföljningen av läroanstaltens elev- och studerandevårdsplan.

1.3 Elev- och studerandevårdsplan

I elev- och studerandevårdsplanen beskrivs hur det gemensamma elev- och studerandevårdsarbetet genomförs inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen på det sätt som bestämts i kommunen och lokalt, hur det individuella stödet ordnas och hur samarbetet med de studerande, deras vårdnadshavare och samarbetspartnerna genomförs. I elev- och studerandevårdsplanerna bestäms riktlinjer för förfaringssätt beträffande mobbning, trakasserier och våld samt krissituationer.

Elev- och studerandevårdsplanen innehåller mål och centrala principer som utbildningsanordnaren bestämt för elev- och studerandevårdsarbetet samt åtgärder för att genomföra och följa upp elev- och studerandevården genom egenkontroll. I utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan beskrivs hur genomförandet av planen följs upp och vid behov kontrolleras i läroanstalterna.

Som anordnare av undervisning och utbildning har Åbo stad uppgjort en elev- och studerandevårdsplan som en del av Åbo stads välfärdsplan för barn och unga. Elev- och studerandevårdsplanen ersätter och kompletterar skolornas och läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner. Planen är uppgjord som ett samarbete mellan alla läroanstalter och personal från välfärdsområdet deltog också i arbetet. Genomförandet av planen följs upp och planen granskas av den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevården. I Åbo har separata elev- och studerandevårdsplaner uppgjorts för läroanstalter inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen, mer om dessa i kapitel 13.

1.4 Utbildningsstyrelsen styr arbetet

År 2023 uppdaterade Utbildningsstyrelsen läroplanernas grunder och beslutade om nya grunder för läroplanerna för de olika utbildningsformerna. Den mest centrala ändringen i läroplanens grunder och bestämmelser gäller undervisningsanordnarens och utbildningsanordnarens förpliktelse att utarbeta en elev- och studerandevårdsplan.

I och med reformen är det meningen att utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan ska enhetliggöra läroanstalternas praxis och avhjälpa det planeringsarbete som eventuellt i fortsättningen görs i läroanstalterna.

Ändringarna rör enhetliggörandet av begrepp och beaktandet av uppdaterad lagstiftning. Ändringarna påverkar inte de för skolorna och läroanstalterna bekanta konstruktionerna i lagen om elev- och studerandevård. I förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen används begreppet elevvård, som används i lagen om elev- och studerandevård. Begreppet "studerande" används som ett övergripande begrepp som omfattar barn i förskoleundervisningen, elever i den grundläggande utbildningen, läropliktiga inom gymnasieutbildningen och andra stadiets yrkesutbildning samt vuxenstuderande.

2. Utbildningsanordnarens förpliktelser

Utbildningsstyrelsens ändringar i kapitlen som gäller grunderna och anvisningarna för elev- och studerandevården trädde i kraft 1.8.2023. Enligt ändringarna i bestämmelsen ska utbildningsanordnaren uppgöra en elev- och studerandevårdsplan för att genomföra helheten för elev- och studerandevård. Utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan ersätter tidigare skol- och läroanstaltsvisa planer för elev- och studerandevård, som inte längre finns i lagen och utbildningsstyrelsens nationella bestämmelser. Därtill ersätter utbildningsanordnarens plan för elev- och studerandevård den del i den lokala läroplanen som gäller elev- och studerandevården.

Som utbildningsanordnare ansvarar Åbo stad för att följande uppgifter ingår i läroanstalternas planer så att elev- och studerandevården som en helhet genomförs, bedöms och utvecklas:

1. bedömning av det totala behovet av elev- och studerandevård,
2. bedömning av de elev- och studerandevårdstjänster som är tillgängliga,
3. gemensam elev- och studerandevård: åtgärder för att främja den gemensamma elev- och studerandevården i läroanstalterna:
4. åtgärder för att ordna individuell elev- och studerandevård och nödvändiga individuella stödåtgärder i läroanstalterna,
5. åtgärder för att ordna samarbete med de studerande och deras familjer,
6. åtgärder tillsammans med andra anställda i läroanstalten samt andra aktörer som stöder välbefinnande,
7. planer för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier samt
8. en krisplan.

Enligt 9 § i lagen om elev- och studerandevård ansvarar utbildningsanordnaren för att elev- och studerandevårdsplanen genomförs i enlighet med utbildningsanordnarens beslut. Daghemsföreståndarna och rektorerna ansvarar för att elev- och studerandevårdsplanen genomförs och följs upp.

Som utbildningsanordnare ansvarar Åbo stad för att elev- och studerandevårdsplanen genomförs enligt läroplanen eller utbildningsanordnarens beslut. Staden erbjuder också lämpliga lokaler för ordnandet av elev- och studerandevårdstjänster tillsammans med fostran och undervisning och de myndigheter inom välfärdsområdet som är ansvariga för ordnandet av elev- och studerandevårdstjänster, så att elev- och studerandevården bildar en fungerande och sammanhängande helhet. (lagen om elev- och studerandevård (1287/2013, 9 §) och för välfärdsområdets del hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010, 15 a §)).

2.1 Förebyggande, ingripande och uppföljning vid frånvaro

Utbildningsanordnaren ska förebygga den studerandes frånvaro. Om den studerande är frånvarande från undervisningen, ska detta meddelas till den studerandes vårdnadshavare eller annan laglig företrädare.

Den gemensamma elev- och studerandevården har en central roll i förebyggandet av frånvaro. Målen är att den studerande på ett positivt sätt anknyter till läroanstalten och att man stärker en verksamhetskultur som stöder närvaro. Frånvaro är en risk som påverkar den studerandes lärande och välbefinnande och hur hen anknyter till gemenskapen. Skolan ingriper i olovlig, oroväckande och outredd frånvaro utan dröjsmål. Läroanstalternas planer för elev- och studerandevård innehåller anvisningar för ingripande i frånvaro.

2.2 Barnskyddsanmälan

Personalen inom småbarnspedagogiken och undervisningsväsendet har skyldighet att utan hinder av bestämmelserna om sekretess göra en barnskyddsanmälan om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds (barnskyddslagen 25 § (417/2007)). Anmälningsskyldigheten kan också grunda sig på sådan information som yrkespersonalen i samband med skötseln av sina uppgifter fått kännedom om och som gäller händelser utanför skoltid. Barnskyddsanmälan kan också göras tillsammans med barnet eller barnets föräldrar.

Personalen inom småbarnspedagogiken och undervisningsväsendet är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till polisen om de på grund av omständigheter som de har fått kännedom om i sin uppgift har skäl att misstänka att ett barn utsatts för sexualbrott eller brott mot liv och hälsa. Ett sådant brott är t.ex. misshandel. Också då som uppfyller brottsrekvisiten och begåtts av en ung person under 15 år ska meddelas till polisen.

3. Välfärdsområdets förpliktelser

I och med reformen av social- och hälsovården överfördes också ansvaret för ordnandet av dessa tjänster från kommunerna till välfärdsområdet från och med 1.1.2023. Samtidigt trädde ändringarna i lagen om elev- och studerandevården (377/2022) i kraft. På grund av reformerna ansvarar välfärdsområdena för ordnandet av skol- och studerandehälsovården samt kurators- och psykologtjänster. Även efter reformen kommer elev- och studerandevårdstjänster fortfarande preliminärt att ordnas som närtjänster i de för verksamheten ändamålsenliga lokaler som utbildningsanordnaren erbjuder. Andra stadiets tjänster inom studerandehälsovården kan även ordnas samlade på ett ställe i studerandehälsovårdens enheter. Då ska tjänsterna vara lättillgängliga för de studerande. Läroanstaltens elevvårdsgrupp eller studerandevårdsgrupp och den mångprofessionella expertgruppen FEX, som samlas för att stöda den studerande, fortsätter sitt arbete.

Välfärdsområdena är förpliktade att samarbeta med utbildningsanordnaren under beredningen av elevvårds- och studerandevårdsplanen. Elevvårds- och studerandevårdsarbetet ordnas som ett mångprofessionellt, systematiskt samarbete mellan undervisningsväsendet och välfärdsområdet. I samarbetet deltar även de studerande, deras vårdnadshavare samt vid behov andra samarbetsparter. Målet är att skapa en enhetlig och fungerande helhet.

I Åbo stad ansvarar den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård för den allmänna planeringen, utvecklingen, styrningen och bedömningen av elev- och studerandevården. Till styrgruppen hör representanter för välfärdsområdets elev- och studerandevårdstjänster, studerandehälsovården samt kurators- och psykologtjänster.

Välfärdsområdet ska i sin verksamhet bedöma på vilka områden behovet av elev- och studerandevården är större i jämförelse med de övriga områdena. Som grund för bedömningen kan Åbo stad överlåta insamlad data till välfärdsområdet som stöd för genomförandet av elev- och studerandevårdsarbetet.

4. Vårdnadshavarens roll

Vårdnadshavaren har en viktig roll i att stöda barnets skolgång. Den läropliktiges vårdnadshavare ska se till att den läropliktige fullgör läroplikten (läropliktslagen, 2020). Vårdnadshavarna ska se till att den studerande deltar i den undervisning som läroanstalten ordnar. Vårdnadshavaren har en skyldighet att meddela läroanstalten om den studerandes frånvaro så fort som möjligt. Den studerande och vårdnadshavaren ska även följa läroanstaltens anvisningar om frånvaro och ledighet som anhållits på förhand. Man fäster särskild uppmärksamhet vid hur de studerande anknyter till läroanstalten.

5. Särdrag i Åbo med omnejd

5.1 Behovet av svenskspråkiga tjänster

Åbo är en tvåspråkig stad där den svenskspråkiga befolkningen har en betydande ställning. Åbo har med flera kommuner kommit överens om att Åbo erbjuder undervisningstjänster också för de närliggande kommunernas svenskspråkiga invånare. Åbo erbjuder svenskspråkig utbildning för åk 7–9 för elever från hela landskapet. Det har varit utmanande att hitta svenskspråkig personal till elev- och studerandevårdstjänsterna.

5.2 Antalet flerspråkiga

I Åbo är antalet flerspråkiga studerande högt och varierar mellan 20–25 % i småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen. I gymnasieutbildningen är andelen flerspråkiga ca 6 %.

5.3 Stort antal studerande bor på andra orter

I gymnasieutbildningen, yrkesutbildningen och den grundläggande utbildningen studerar många studerande som inte är bosatta i Åbo. I den grundläggande utbildningen är 3 % av

de studerande bosatta på andra orter och i gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen är andelen ca 40 %.

5.4 Segregation

Differentieringen mellan olika bostadsområden i Åbo påverkar starkt segregationen mellan daghem och skolor för åk 1–6. Segregationen mellan åk 7–9 är mindre än mellan åk 1–6.

6. Bedömning av det totala behovet av elev- och studerandevård och tillgängliga elev- och studerandevårdstjänster

Bedömningen av elev- och studerandevårdens helhet och de tillgängliga elev- och studerandevårdstjänsterna (skolhälsovården samt kurators- och psykologtjänster) grundar sig på läroanstaltens uppgifter. I bedömningen av det totala behovet av tjänster har man beaktat antalet enheter som ordnar utbildning, antalet studerande samt särdrag i omvärlden. Det totala behovet bedöms i förhållande till antalet studerande samt den bedömnings- och uppföljningsdata gällande barns och ungas välbefinnande som samlats in genom t.ex. skolhälsoenkäter och omfattande kartläggningar av hälsa i hela åldersklassen.

Antalet elever och studerande i Åbo:

<https://www.turku.fi/organisaatio/palvelukokonaisuudet/kasvatuksen-ja-opetuksen-palvelukokonaisuus/oppilas-ja> (på finska)

Det välfärdsområde inom vars område läroanstalten finns svarar för ordnandet av elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster för de studerande som deltar i undervisning eller utbildning på området oberoende av de studerandes hemvist (lagen om elev- och studerandevård, 9 §). Välfärdsområdet ansvarar även för ordnandet av skol- och studerandehälsovården enligt hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser.

6.1 Bedömning av elev- och studerandevårdstjänsterna i Åbo

Dimensioneringen av kuratorer och psykologer i elev- och studerandevårdstjänsterna bestäms i lag. Enligt lagen om elev- och studerandevård (1287/2013, ändrad genom lag 1146/2021) får antalet studerande per kurator vara högst 670 och antalet studerande per psykolog vara högst 780 vid anordnandet av psykolog- och kuratorstjänster. Social- och hälsovårdsministeriet har för sin del gett en rekommendation om personaldimensionering för hälsovårdare och läkare inom studerandehälsovården. I studerandehälsovården är det rekommenderade antalet studerande 460 studerande per hälsovårdare och 2 100 studerande per läkare.

Skol- och studiepsykologtjänsterna främjar på individnivå och gemenskapsnivå de studerandes psykiska studieförmåga, lärande och välbefinnande och förebygger problem.

Kuratorstjänsterna är förebyggande socialservice som erbjuder stöd och handledning i studierna. Med tjänsterna främjar man välbefinnandet hos både den enskilda studeranden och hela gemenskapen i skolan och läroanstalten.

De psykiatriska sjuksköterna arbetar som självständiga experter inom studerandehälsovårdens krets i Åbo och producerar basvård och vård i tidigt skede.

Elev- och studerandevårdsarbetet ska grunda sig på konfidentialitet och ett respektfullt förhållningssätt till den studerande och vårdnadshavaren. Arbetet ska stödja deras delaktighet.

7. Åtgärder för att främja den gemensamma elev- och studerandevården

Enligt lagen deltar hela personalen samt alla andra som arbetar med de studerande, bl.a. kuratorer, psykologer, hälsovårdare och läkare, i den gemensamma elev- och studerandevårdsarbetet och främjar det i enlighet med sin egen uppgift och elev- och studerande-

vårdsplanen. Läroanstaltens elev- och studerandevårdsgrupp är en bestående struktur i läroanstalterna. Gruppens arbete styrs av läroanstaltens elev- och studerandevårdsplan.

Läroanstaltens rektor, biträdande rektor eller annan motsvarande direktör eller chef leder läroanstaltens elev- och studerandevårdsgrupp. Till arbetet kallas nödvändiga lokala samarbetsparter samt företrädare för studerande och vårdnadshavarna.

7.1 Åtgärder för att genomföra den gemensamma elev- och studerandevården i Åbo

Den gemensamma elev- och studerandevården genomförs enligt läroanstaltens plan för elev- och studerandevård (kapitel 13). Den gemensamma elev- och studerandevården ska genomföras på ett systematiskt sätt och dess betydelse som en förebyggande arbetsform ska förstås i varje läroanstalt. Målet är att göra läroanstaltens arbetssätt mer enhetliga i den gemensamma elev- och studerandevården.

Läroanstaltens gemensamma elev- och studerandevårdsgrupp samlas systematiskt en gång per månad under läroanstaltens verksamhetsmånader och behandlar enbart allmänna ärenden och den gemensamma elevvårdens och studerandevårdens ärenden enligt årsklockan. Läroanstaltens elevvårds- och studerandevårdsgrupp svarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av den gemensamma elev- och studerandevårdens arbete. Läroanstalten informerar om den gemensamma elev- och studerandevården och elev- och studerandevårdsgruppens promemoria enligt överenskommen praxis.

Uppgifter för läroanstaltens gemensamma elev- och studerandevårdsgrupp:

1. samla in information gällande elev- och studerandevården från olika källor,
2. skapa strukturer och verksamhetssätt för det gemensamma och förebyggande arbetet,
3. utveckla och utvärdera egna verksamhetssätt i gruppen för gemensam elev- och studerandevård,
4. att sköta om delaktighet (inkl. elever och studerande, vårdnadshavare, samarbetsparter),
5. bereda elev- och studerandevårdsplanen (+säkerhetsplanerna),
6. informera om elev- och studerandevården samt
7. följa upp och utvärdera den gemensamma elev- och studerandevårdens arbete.

Eftersom man i elev- och studerandevårdsgruppen inte behandlar en enskild studerandes ärenden, kan studerande, vårdnadshavare eller utomstående samarbetsparter delta i arbetet på det sätt som behandlingen av ärendet kräver. Vid behov kan gruppen också höra experter.

8. Individuell elev- och studerandevård - ordnandet av nödvändiga stödåtgärder

Egentliga Finlands välfärdsområde har organiseringsansvaret för den individuella elev- och studerandevården. Den individuella elev- och studerandevården omfattar skol- och studerandehälsovårdens tjänster samt kurators- och psykologtjänster. Till den individuella elev- och studerandevården hör även en mångprofessionell expertgrupp FEX som samlas fallvis enligt den studerandes behov. De social- och hälsovårdstjänster som ordnas av specialläroanstalterna är en del av helheten för den individuella elev- och studerandevården.

Elev- och studerandevårdens register och berättelser i anknytning till personregister och elev- och studerandevårdsberättelser i ordnandet av den individuella elev- och studerandevården bestäms i 21 § i lagen om elev- och studerandevårdsberättelser.

8.1 Individuell elev- och studerandevård i Åbo

Med individuell elev- och studerandevård menas skol- och studerandehälsovård och kurators- och psykologtjänster som produceras av välfärdsområdet. Till den sektorsövergri-

pande individuella elev- och studerandevården hör också sektorsövergripande individuell elev- och studerandevård som genomförs i den mångprofessionella expertgruppen FEX.

I den individuella elev- och studerandevården följer man upp och främjar den studerandes övergripande hälsa, välbefinnande, delaktighet och lärande, förebygger problem och erbjuder tidigt stöd. Den individuella elev- och studerandevården är frivillig och den grundar sig alltid på den studerandes samtycke och vid behov vårdnadshavarens samtycke. Barnens delaktighet och åsikter tas i beaktande i åtgärderna och i lösningarna på ett sätt som är lämpligt för barnets ålder och utveckling. I det individuella arbetet följer man bestämmelser gällande överlåtande och mottagande av information samt sekretessbeläggning.

Eleven och den studerande har rätt till kurators- och psykologtjänster inom den bestämda tidsfristen. Tjänsterna ska ordnas så att eleven och den studerande erbjuds möjlighet till samtal med antingen kuratorn eller psykologen senast under den sjunde arbetsdagen. Om det är frågan om ett brådskande ärende, ska samtalet ordnas under samma skoldag eller följande skoldag. Psykologen eller kuratorn bedömer hur brådskande ärendet är.

8.1.1 Den mångprofessionella expertgruppen FEX

Den mångprofessionella expertgruppen FEX samlas vid behov för att reda ut en enskild studerandes stödbehov och sköta om ordnandet av tjänster som hen behöver. Expertgruppen är en samarbetsgrupp som delaktiggör, diskuterar och stöder den studerande och vid behov hela familjen. Den mångprofessionella studerandevårdsgruppen sammankallas av den person som först upptäcker att den studerande behöver hjälp.

Eftersom elev- och studerandevården och mottagande av dess tjänster är frivilligt för den studerande och vårdnadshavaren enligt lagen om elev- och studerandevården, behövs den studerandes eller vårdnadshavarens skriftliga samtycke till sammanställandet av FEX-gruppen och medlemskap i gruppen. Innan ett samtycke ombeds ska den studerande och vårdnadshavaren på ett adekvat sätt skriftligen informeras om FEX-gruppens verksamhetsprinciper och att gruppens medlemmar har rätt att informera varandra om uppgifter som de anser vara nödvändiga för skötandet av ärendet och att de har rätt att konsultera andra sakkunniga vid behov.

En minderårig kan av vägande skäl förbjuda sin vårdnadshavare att delta i behandlingen av ett ärende som anknyter till elev- och studerandevården eller förbjuda överlåtandet av sekretessbelagda uppgifter som gäller hen själv till sin vårdnadshavare om det är tydligt att det strider mot hens bästa. Vårdnadshavaren har inte rätt att förbjuda en minderårig att använda elev- eller studerandevårdens tjänster.

8.1.2 Arkivering och registrering av elev- och studerandevårdsberättelser

Arkiveringen av elev- och studerandevårdsberättelser sker i läroanstalterna i en egen mapp som förvaras separat från alla andra dokument. Läroanstaltens elev- och studerandevårdsregister bildas av elevvårdsberättelser och i samband med registret bifogas en registerbeskrivning för läroanstaltens register. Daghemsföreståndaren, rektorn eller utbildningschefen är registerförare för läroanstaltens elev- och studerandevårdsregister.

Den studerande och en minderårig studerandes vårdnadshavare har rätt att få information om de uppgifter som förts in om hen i registret och de personer som sett uppgifterna i registret.

Åbo stad som utbildningsanordnare och registerförare upprätthåller registret för den mångprofessionella individuella elev- och studerandevården som en del av elev- och studeranderegistret. I registret införs de elev- och studerandevårdsberättelser som uppgjorts inom den mångprofessionella individuella elev- och studerandevården vid läroanstalten och övriga dokument som gäller enskilda studerande som upprättats eller fåtts i samband med uppgifter i anslutning till denna verksamhet.

8.1.3 Överlämnande, mottagande och sekretessbeläggning av uppgifter

I Åbo stad följer man nationella anvisningar av Utbildningsstyrelsen och Institutet för hälsa och välfärd då det gäller överlämnandet av uppgifter:

Begäran om utlämnande av uppgifter ur elev- eller studeranderegistret (thl.fi). Länk: <https://thl.fi/documents/155392151/190342469/Beg%C3%A4ran+om+uti%C3%A4mnande+av+uppgifter+ur+elev-+eller+studeranderegistret.pdf/e809f8c7-4003-7d6f-9110-2ca0ab779ecb/Beg%C3%A4ran+om+uti%C3%A4mnande+av+uppgifter+ur+elev-+eller+studeranderegistret.pdf?t=1709815349753>

Fakta och information om lagstiftning i anknytning till begäran om utlämnande av uppgifter: Överlämnande av elevers och studerandes uppgifter från utbildningen till välfärdsområdena från och med 1.1.2023 | Utbildningsstyrelsen (oph.fi) Länk: <https://www.oph.fi/sv/nyheter/2022/overlamnande-av-elevers-och-studerandes-uppgifter-fran-utbildningen-till>

Om uppgifter som är sekretessbelagda i elev- och studerandevårdsregistret överläts med stöd av lagen till en utomstående, ska den som ber om uppgifterna göra en begäran om utlämnande av uppgifter med THL:s blankett. Den som överlämnar uppgifterna ska försäkra sig om att uppgifterna skyddas på ett ändamålsenligt sätt.

9. Samarbete med aktörer som stöder de studerandes välbefinnande

Alla som arbetar inom skolgemenskapen eller arbetar inom elev- och studerandevården ansvarar för genomförandet av elev- och studerandevården. De studerandes, vårdnadshavarnas, undervisningspersonalens och elev- och studerandevårdstjänsternas anställdas samt samarbetsparternas delaktighet i planeringen, genomförandet och bedömningen av elev- och studerandevårdens arbetssätt är centralt i elev- och studerandevården. Detta förutsätter gemensamma arbetssätt särskilt mellan utbildningsanordnaren och välfärdsområdet.

Åbo stads elev- och studerandevårdsplan bereddes som ett samarbete mellan läroanstalterna inom servicehelheten för fostran och undervisning. Elev- och studerandevårdsplanen behandlades i Åbos sektorsövergripande styrgrupp för elev- och studerandevård. I gruppen deltar representanter för välfärdsområdets psykolog- och kuratorstjänster samt skolhälsovården.

9.1 Organisering av samarbetet i Åbo

I det sektorsövergripande nätverket för elev- och studerandevården arbetar stadens personal inom fostrings- och undervisningstjänsterna samt personal från välfärdsområdet. Målet med samarbetet är en fungerande och kontinuerlig helhet där man genom mångsidig kompetens kan utnyttja fungerande förfaringssätt samt känna igen utvecklingsobjekt och problem som borde åtgärdas inom elev- och studerandevården. Samarbete görs även med annan personal vars arbetsuppgifter inte anknyter till undervisningsarbetet.

10. Plan för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier

Den studerande har rätt till en trygg studiemiljö, där den pedagogiska, psykiska, sociala och fysiska säkerheten skapar en trygg studiemiljö. Skapandet av en trygg studiemiljö är en uppgift som alla vuxna i läroanstalten tillsammans ansvarar för.

Säkerställandet av tryggheten förutsätter att utbildningsanordnaren systematiskt utvecklar verksamhetskulturen, den gemensamma beredningen och skapandet av nya förfaringssätt i läroanstaltens enheter. Utbildningsanordnaren introducerar personalen och proffsen i elev- och studerandevårdstjänsterna i olika problemsituationer samt sköter om informeringen och uppdateringen av planer.

I utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan beskrivs separat åtgärder för att förebygga våld, mobbning och trakasserier, åtgärder för att följa upp deras förekomst samt

praxis för att ingripa och göra uppföljningsåtgärder. Skolans lärare eller rektor ska meddela om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett i studiemiljön eller under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den studerande som misstänks för detta och för den studerande som utsatts för detta. Därtill beskrivs i planen de verksamhetssätt med vilka man hänvisar den studerande som stödbehovet gäller (objekt för dådet samt den studerande som utfört dådet) till elev- och studerandevårdstjänsterna. En viktig del av planen är beskrivningen av samarbetet med vårdnadshavarna och myndigheterna samt praxis som gäller anmälningsskyldighet till polisen.

10.1 Åbo stads plan för att skydda de studerande mot våld, mobbning och trakasserier

Alla vuxna i förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen ansvarar tillsammans för skapandet av en trygg studiemiljö. Man förebygger och ingriper i all mobbning och allt våld.

En trygg verksamhetskultur stärks genom att sköta om undervisningen i emotionella färdigheter och växelverkan samt med stöd av systematisk och föregripande individuell och gemensam elev- och studerandevård. I läroanstalterna finns tydliga verksamhetssätt för att ingripa i mobbning och de studerande, vårdnadshavarna och personalen känner till verksamhetsmodellen.

11. Krisplan

Elev- och studerandevårdsplanen beskriver praxis för plötsliga krissituationer och hotfulla och farliga situationer. Krisplanen bereds i samarbete med de behövliga myndigheterna med beaktande av övriga anvisningar för hotfulla situationer, farliga situationer och krissituationer, såsom en räddningsplan.

I krisplanen beskrivs förebyggandet av krissituationer, beredskap inför dessa situationer och verksamhetssätt i krissituationer samt övning av handlingsberedskap i dessa situationer. Därtill beskrivs i planen principer, samarbete samt arbets- och ansvarsfördelning för ledningen av denna helhet. I planen beskrivs principerna för den interna och externa kommunikationen samt principerna för informationsgången mellan utbildningsanordnaren och förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. Planen bereds i samarbete med välfärdsområdet, polismyndigheterna samt de övriga behövliga myndigheterna med beaktande av övriga anvisningar för hotfulla situationer, farliga situationer och krissituationer samt principer för ordnandet av psykosocialt stöd.

En plötslig kris kan uppstå till exempel om en studerande eller en lärare avlider, utsätts för våld eller råkar ut för en trafikolycka. Det går inte att på förhand förbereda sig för en plötslig kris, men man kan ha beredskap för att hantera den. En uppskakande händelse kan drabba enheten och den omgivande gemenskapen, en klass eller en elev- eller studerandegrupp. Händelsen påverkar inte bara barnen/de unga, utan också personalen. Detta ska tas i beaktande i berednings- och verksamhetsplaner.

11.1 Akuta kriser och hotfulla och farliga situationer

Krisplanen för Åbo stads läroanstalter inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen hittas i bilagorna till elev- och studerandevårdsplanens läroanstaltsspecifika bilagor. Läroanstalternas personal känner till krisplanen och agerar enligt planen. Krisplanen hittas också i säkerhetsanvisningarna för servicehelheten för fostran och undervisning.

Krisplanen styr verksamheten, det psykosociala stödet och eftervården vid akuta kriser. För enhetens krisplan svarar enhetens direktör i samarbete med läroanstaltens elev- och studerandevård. Elev- och studerandevårdens uppgift är att säkerställa hjälp för de studerande. Arbetshälsovårdens uppgift är att säkerställa att personalen får hjälp.

12. Tillsyn av elev- och studerandevården

Utbildningsanordnaren ansvarar i samarbete med välfärdsområdet för genomförandet av tillsynen av elev- och studerandevårdens helhet. Utbildningsanordnaren bedömer genomförandet av elev- och studerandevården och dess effekt i samarbete med Åbo stads fostrings- och undervisningstjänster och ska delta i externa bedömningar av elev- och studerandevården. De centrala resultaten från bedömningen publiceras (lagen om elev- och studerandevården 1287/2013 25 §, ändrad med lag 633/2021).

12.1 Genomförandet av tillsynen av elev- och studerandevården i Åbo

I Åbo fungerar en sektorsövergripande styrgrupp för elev- och studerandevård som ansvarar för egenkontroll av hela stadens elev- och studerandevård. I styrgruppen deltar representanter från alla resultatenheter inom servicehelheten för fostran och undervisning samt representanter för välfärdsområdets elev- och studerandevård. Direktören för servicehelheten för fostran och undervisning utser en person som fungerar som ordförande för styrgruppen.

Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för den allmänna planeringen, utvecklingen, handledningen och utvärderingen av studerandevården hos respektive utbildningsanordnare. Styrgruppen för den sektorsövergripande elev- och studerandevården ansvarar för uppgörandet av utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan i samarbete med läroanstalterna och elev- och studerandevårdstjänsternas personal, de studerande och deras vårdnadshavare. Välfärdsområdena har en förpliktelse att samarbeta med utbildningsanordnaren gällande beredningen av elev- och studerandevårdsplan.

Sektorsövergripande styrgrupp för elev- och studerandevård:

1. Ansvarar för färdigställandet och genomförandet av Åbo stads elev- och studerandevårdsplan.
2. Säkerställer att studerande och vårdnadshavare informerats om de tillgängliga elev- och studerandevårdstjänsterna.
3. Svarar för den allmänna planeringen, utvecklingen, handledningen och utvärderingen av elev- och studerandevården.
4. Sammanställer uppgifterna läroanstaltsvis.
5. Övervakar att de i lagen bestämda elev- och studerandevårdstjänsterna genomförs.
6. För ärenden till den regionala samarbetsgruppen för elev- och studerandevården som består av representanter från staden och välfärdsområdet.
7. Rapporterar om sin verksamhet till styrgruppen för fostran och undervisning två gånger per år.
8. Rapporterar om sin verksamhet till nämnden för fostran och undervisning en gång per år.

Som huvudsakliga informationskällor för elev- och studerandevårdens egenkontroll används information ur Åbo stads datalager samt utbildningsanordnarens enkäter: kvalitetsenkät för den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningens jämlikhets- och jämställdhetsenkät samt välbefinnandeenkät samt yrkesutbildningens enkät om likabehandling och jämställdhet, den nationella skolhälsoenkäten och den nationella enkäten Amispalaut.

13. Läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner

Läroanstalternas elev- och studerandevårdsplaner uppgörs av läroanstalterna. I läroanstalternas planer beskrivs den operativa nivån för ordnandet av elev- och studerandevården i läroanstalterna. Daghemsföreståndarna i småbarnspedagogiken och rektorerna i den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen ansvarar för uppgörandet av läroanstaltens elev- och studerandevårdsplan. Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för uppföljningen av genomförandet och kontrollen av elev- och studerandevården på stadsnivå.

13.1 Förskoleundervisningens elevvårdsplan

Förskoleundervisningens elevvårdsplan är gemensam för alla enheter inom förskoleundervisningen. I planen ingår en beskrivning av den operativa nivån av ordnandet av elev- och studerandevården i förskoleundervisningen. Daghemsföreståndarna ansvarar för genomförandet av elevvårdsplanen. Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för uppföljningen av genomförandet och kontrollen av elev- och studerandevården på stadsnivå.

13.2 Den grundläggande utbildningens elevvårdsplan

Den grundläggande utbildningens elevvårdsplan utarbetas av läroanstalten. I planen ingår en beskrivning av den operativa nivån av ordnandet av elevvården i den grundläggande utbildningen. Rektorerne i den grundläggande utbildningen ansvarar för genomförandet av elevvårdsplanen. Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för uppföljningen av genomförandet och kontrollen av elev- och studerandevården på stadsnivå.

13.3 Gymnasieutbildningens studerandevårdsplan

Åbogymnasiernas studerandevårdsplan uppgörs av läroanstalterna. I planen ingår en beskrivning av den operativa nivån av ordnandet av studerandevården i gymnasieutbildningen. Rektorerne ansvarar för genomförandet av studerandevårdsplanen. Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för uppföljningen av genomförandet och kontrollen av elev- och studerandevården på stadsnivå.

13.4 Yrkesutbildningens studerandevårdsplan

Läroanstalterna inom yrkesutbildningen utarbetar själva sina studerandevårdsplaner. I planen ingår en beskrivning av den operativa nivån av ordnandet av studerandevården i yrkesutbildningen. Rektorn ansvarar för studerandevårdsplanen. Den sektorsövergripande styrgruppen för elev- och studerandevård svarar för uppföljningen av genomförandet och kontrollen av elev- och studerandevården på stadsnivå.

Bilagor

Bilaga 1	Förskoleundervisningens elevvårdsplan
Bilaga 2	Den grundläggande utbildningens elevvårdsplan
Bilaga 3	Gymnasieutbildningens studerandevårdsplan
Bilaga 4	Yrkesutbildningens studerandevårdsplan